

ORNITHO

info

Wetenschappelijk magazine voor de hedendaagse vogelliefhebber

Eiwit- en aminozuurbehoeften tijdens de kweek

Dr. G. Werquin

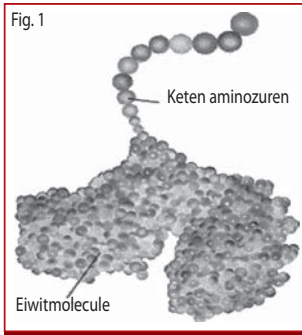
Elke vogelkweker weet dat gedurende de kweekperiode bijzondere eisen gesteld worden aan de voeding. De productie van gezonde jongen vergt immers een brede waaier voedingsstoffen. In dit artikel hebben we het in het bijzonder omtrent de eiwitten, één van de belangrijkste voedingsstoffen tijdens de kweek.

Wat zijn eiwitten?

Allereerst is het heel belangrijk om te begrijpen wat eiwitten juist zijn. Eiwitten bestaan uit ketens aminozuren, onderling verbonden door chemische verbindingen en in een bepaalde structuur gerangschikt. Deze structuur bepaalt de aard en de functies van ieder eiwit. (Fig. 1)

De eiwitten die via de voeding aangebracht worden kunnen dierlijk of plantaardig zijn. De kwaliteit van het via de voeding aangebrachte eiwit wordt vooral bepaald door de gehalten aan de verschillende aminozuren. In voedings-eiwitten komen een twintigtal verschillende aminozuren voor. Deze aminozuren worden onderverdeeld in *essentiële aminozuren*, die door het lichaam niet zelf kunnen worden aangemaakt, en *niet-essentiële aminozuren*, die het lichaam zelf kan aanmaken en waarvan de aanbreng via de voeding niet zo belangrijk is. Men spreekt van eiwitten van goede kwaliteit (hoge biologische waarde) wanneer hoge gehalten essentiële aminozuren aanwezig zijn. Er zijn een tiental essentiële aminozuren, waarvan methionine, lysine, threonine en tryptofaan de belangrijkste zijn.

De kwaliteit van de eiwitten (dus de gehalten essentiële aminozuren) is dan ook een veel belangrijker voedingsparameter dan het totale eiwitgehalte van het voeder.

Prestige

OROPHARMA

NutriBird

n.v. Versele-Laga
Kapellestraat 70
9800 DEINZE (België)
Tel. 0032-9 381 32 00
Fax 0032-9 386 85 13
v.u. L. M. Verbeke
www.versele-laga.com

 VERSELE-LAGA

Functies in het lichaam

De aminozuren, die vrijkomen bij de vertering van de eiwitten in het spijsverteringskanaal, worden gebruikt door het lichaam om nieuwe eiwitten aan te maken. Deze zijn nodig voor de bouw en vernieuwing van spieren en organen, om bepaalde moleculen te vervoeren (transporteiwitten), om “berichten” van het ene naar het andere orgaan te zenden (hormonen), om ziekten te bestrijden (antilichamen), enz.

Tijdens bepaalde fysiologische processen is de eiwitbehoefte groter: tijdens de groei, herstel, de eileg, het voederen van de jongen, de vederopbouw. Bij vogels stijgen de eiwit- en aminozuurbehoeften sterk tijdens de kweekperiode en de rui.

Zoals reeds vermeld is het niet de totale hoeveelheid eiwit, doch wel de aanbreng van de juiste hoeveelheden essentiële aminozuren die de kwaliteit en groei van de jongen bepalen. De verschillende essentiële aminozuren moeten aangebracht worden in dezelfde verhouding zoals ze noodzakelijk zijn in de lichaamseigen eiwitten. Wanneer één van de essentiële aminozuren in onvoldoende concentratie in de voeding aanwezig is, dan kunnen ook de andere aminozuren niet meer in de lichaamseiwitten benut worden en worden ze verbrand en via de nieren uitgescheiden, wat het organisme belast.

Dit principe noemt men in de voedingsleer het “*tonprincipe*”: net zoals een ton slechts met water kan gevuld worden tot aan het niveau van de laagste lat (Fig 2), wordt in het lichaam de aanmaak van eiwitten bepaald door het gehalte van het “limiterende aminozuur”. Dit is het essentiële aminozuur dat in de laagste concentratie voorkomt.

Voeding tijdens de kweek

Met bovenstaande kennis is het duidelijk dat het weinig zin heeft om tijdens de kweekperiode het eiwitgehalte in het rantsoen te gaan verhogen met eiwit-supplementen die niet specifiek afgestemd zijn op de aminozuurgehalten in het rantsoen.

Op het tweede “International Symposium on Pet Bird Nutrition”, dat in oktober laatstleden in Hannover plaatsvond, waarschuwden verschil-

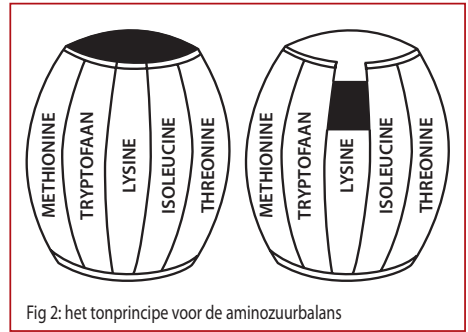

Fig 2: het tonprincipe voor de aminozuurbalans

lende onderzoekers tegen de nadelige gevolgen van te hoge eiwitgehalten in de kweekperiode. Wetenschappelijk onderzoek, o.a. door Dr. Petra Wolf, toonde aan dat de eiwitbehoeften bij siervogels meestal overschat worden. Studies bij grijze roodstaarten en ara's toonden daarenboven aan dat bij hoge eiwitgehalten de concentraties aan ureum en urinezuur in het bloedplasma sterk stijgen, waardoor de nieren sterk belast worden en de kans op jicht toeneemt. Dr. Wolf waarschuwde voor het onverantwoord gebruik van eiwit-supplementen, die het eiwitgehalte van het rantsoen tot ver boven de behoeften opdrijven en het organisme zwaar belasten.

Ook de dierenartsen en nutritionisten van Versele-Laga houden bij de ontwikkeling van vogelvoerders in eerste instantie rekening met de specifieke aminozuurbehoeften tijdens de verschillende fysiologische periodes.

In het concept **Pro-Growth** worden de Orlux eivoeders niet alleen aangevuld met gemakkelijk opneembaar calcium en carnitine, maar ook met essentiële aminozuren, teneinde de optimale gehalten van de verschillende essentiële aminozuren (o.a. methionine, lysine, threonine en tryptofaan) te bekomen. Hierbij wordt heel specifiek rekening gehouden met de aminozuurgehalten die reeds aangebracht zijn via de andere ingrediënten. Hierdoor krijgen de eiwitten in deze vogelvoerders een zeer hoge biologische waarde en kunnen alle aminozuurbehoeften voldaan worden zonder dat het organisme met hoge eiwitgehalten belast wordt: een garantie voor een optimale kweek!

Prestige vogelzaden in een nieuw kleedje

— Dr. P. Ghysels

Mode staat niet stil. Wij willen het natuurlijk niet zo gek maken als in de kleding, waar de ontwerpers iedere 6 maanden met een nieuwe stijl uitpakken. Maar na 10 jaar vonden wij de tijd gekomen om ook eens de verpakking van uw vertrouwde Versele-Laga vogelzaden in een nieuw kleedje te steken.

■ PRESTIGE GROOTVERPAKKING

■ PRESTIGE PREMIUM GROOTVERPAKKING

Velen onder u zullen wellicht reeds vastgesteld hebben dat de Prestige vogelzaden in een nieuwe verpakking zitten. En ook de Prestige Premium vogelzaden zijn op komst in een nieuwe verpakking. Meer kleur, mooiere beelden, verschillende zakken naargelang de vogelsoort. Versele-Laga bevestigt met deze vernieuwde verpakking nog maar eens zijn koppositie als trendsetter in de vogelvoeding.

Aan een mooie zak hebben onze vogels natuurlijk weinig. Ook de inhoud moet van topkwaliteit zijn. Daar staat Versele-Laga al jaren borg voor: enkel zaden van de nieuwste oogst en de beste kwaliteit worden uitgezocht voor de productie van de zadenmengelingen. En daar wringt het schoentje wel een beetje de laatste maanden. Wie herinnert zich niet hoe onvoorspelbaar het weer was in 2007: snikheet in het voorjaar, gevolgd door een miezerige zomer. Nooit was de oogst van vogelzaden zo slecht als in 2007. Om toch voldoende zaden van topkwaliteit in te slaan, moesten onze aankopers diep in de geldbeugel tasten. Net zoals voor uw eigen dagelijkse voeding die beduidend duurder werd, laat dat zich ook voelen op de prijs van de vogelvoeding in de winkel. Wij hopen dat deze situatie van voorbijgaande aard is. In elk geval kun je bij Versele-Laga blijven rekenen op een constante samenstelling van de aangeboden mengelingen, waarbij ook nu uitsluitend gebruik wordt gemaakt van uitgezochte kwaliteitszaden. En dat is toch ook wel eens enkele eurocentjes meer waard.

NIEUW: Orlux Clay Bloc Mini

— Dr. P. Ghysels

In een vorig nummer van Ornitho Info hebben wij reeds uitvoerig stil gestaan bij het gebruik van klei in de voeding van vogels. De voornaamste redenen waarom vogels klei opnemen zijn: de absorptie van voedingstoxines, de mineraalvoorziening en de opname van grit om de zaden te malen.

Vooraf jonge vogels halen heel wat voordelen uit de consumptie van klei. Omwille van de snelle groei gedurende de eerste levensdagen/weken is de voedselopname door de jonge vogels dan zeer hoog. Jonge vogels nemen daardoor veel meer plantentoxines op dan volwassen vogels. Door toevoeging van klei aan het rantsoen zullen deze toxines gebonden (= geïnactiveerd) worden. Ook schadelijke zware metalen en pesticiden worden door klei geneutraliseerd.

Voor een goede groei van het beendergestel hebben jonge vogels een grote behoefte aan mineralen en sporenelementen. Deze zijn overvloedig terug te vinden in klei. De vele steentjes en kiezelztes, die in de klei vermengd zitten, spelen een grote rol in een goede spijsvertering, zowel van oude als jonge vogels. Zij moeten helpen om de zaden fijn te malen en verteerbaar te maken, en zijn daarom levensnoodzakelijk bij alle zaadetende vogels.

Klei heeft daarenboven een regulerende werking op de spijsvertering en kan daarom gebruikt worden om de mestconsistentie te verbeteren en als een veilig en effectief hulpmiddel bij de bestrijding van diarree.

Overtuigd van alle voordelen die aan de consumptie van klei verbonden zijn, produceert Orlux reeds enkele jaren een kleiblok voor de grotere vogelsoorten: Orlux Clay Bloc Amazon River. Uitvoerige testen in het Versele-Laga Pet Research Center

hebben aangetoond dat ook kanaries, inlandse vogels, exoten en kleine parkieten graag klei consumeren en er heel wat voordeel uit halen. Daarom werd een nieuwe kleiblok **Orlux Clay Bloc Mini** ontwikkeld. Door zijn zachtere structuur en de fijnere gritsteentjes is hij speciaal aangepast aan deze kleinere vogelsoorten.

Orlux Clay Block Mini is een natuurlijke bron van klei. Een verpakking bevat 3 afzonderlijke stukken, speciaal voor kleinere vogelsoorten zoals kanaries, inlandse vogels, exoten en kleine parkieten.

FIDELITY CLUB loopt verder

Fidelity Club is een spaarsysteem, waaraan alle leden van een vogelvereniging actief kunnen meewerken ten gunste van hun club. De leden van de vereniging knippen de Fidelity Club-punten uit de grootverpakkingen van **Prestige, Prestige Premium, NutriBird en Orlux**, die zij hebben gebruikt. De voorzitter of secretaris van de vereniging verzamelt deze Fidelity Club-punten en stuurt ze op naar Versele-Laga. Op die manier kan de vogelvereniging een keuze maken

uit een assortiment prijzen die ten zeerste bruikbaar zijn om een goede clubwerking uit te bouwen: af-fiches, kooibriefjes, folders, tombolaprijzen, zaden, bakers, voordrachtavond, fabrieksbezoek, ...

De voorbije jaren is dit spaarsysteem zeer in de smaak gevallen bij honderden clubs. Zijn in uw club nog geen initiatieven genomen om het spaarsysteem van de Fidelity Club op te starten? Aarzel niet en spreek er over tijdens uw volgende clubvergaderingen. Het kan de club alleen maar ten goede komen. Een nieuw spaarboekje met geldigheid tot 31.12.2010 is nu beschikbaar.

Aanvraag **Fidelity Club** spaarboekje editie 2008

Naam Club:

Naam voorzitter of secretaris:

Straat:

Postnr: Gemeente:

Deze bon volledig ingevuld terugsturen naar
Versele-Laga, Bird Products, Kapellestraat 70, B-9800 Deinze, België - Fax +32/9/386.85.13